

**QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

**Magistrat Dr. Joseph Mifsud B.A. (Legal & Int. Rel.),
B.A. (Hons), M.A. (European), LL.D.**

**Il-Pulizija
(Spettur Bernard Charles Spiteri)**

vs.

Jonathan Grech

Numru: 172/2018

Illum 27 ta' Frar 2019

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputat **Jonathan Grech**, iben John u Joanne nee' Portelli, imwied ir-Rabat, Ghawdex fil-21 ta' Jannar 1989, residenti fil-fond 'St. Joseph Court', Triq is-Salib, Qala, Ghawdex u detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 9789(G):

Akkuzat talli nhar id-19 ta' Gunju 2016 bejn id-9:00a.m. u 12:30p.m. waqt li kien qieghed fil-bajja ta' Hondoq ir-Rummien limiti tal-Qala, Ghawdex bhala l-persuna li kellu licenzja fuq ismu l-bastiment bin-numru tar-registrazzjoni S 20918 ippermetta jew halla lil terzi persuni jaghmlu uzu mill-istess bastiment fl-ibhra Maltin meta d-dettalji tac-certifikat tar-registrazzjoni tal-istess bastiment ma kinux korretti u dan bi ksur tal-Artikoli 3 u 16 tar-regolamenti dwar Bastimenti Zghar;

Semghet il-provi;

Rat illi fis-seduta tas-16 ta' Jannar 2019 il-Prosekuzzjoni ddikjarat li ma kellhiex aktar provi xi tressaq f'dan il-kaz, b'hekk ghalqet il-provi tagħha u ma kellha l-ebda sottomissjoni x'taghmel u strahet fuq il-provi prodotti;

Rat illi fis-seduta tas-16 ta' Jannar 2019 il-Qorti tat il-fakulta' lid-difiza sabiex fi zmien xahar tipprezenta nota ta' sottomissjonijiet tagħha bil-miktub;

Rat illi d-difiza pprezentat s-sottomissjoni tagħha bil-miktub fit-13 ta' Frar 2019.

Rat l-atti kollha ta' dan il-procediment u d-dokumenti esebiti.

Il-fatti tal-kaz

Dan il-kaz skatta wara incident li fih tilfet hajjitha persuna u waqt Inkesta Magisterjali rrizulta li d-dghajsa S-20918 kienet originarjament registrata mal-Awtorita' li għandha magna tal-ghamla Johnson 30HP¹. Id-dokumenti huma datati 25 ta' Mejju 2016.

Skont ir-rapport tal-Kaptan Joe Gabriele daklinhar tad-19 ta' Gunju 2016 d-dghajsa S-20918 kellha magna fuqha tal-ghamla Yamaha 50HP.

Mid-dokumentazzjoni esebita minn Alice Peplow jirrizulta wkoll li nhar il-21 ta' Gunju 2016, tlett ijiem wara d-data ta' meta d-dghajsa kienet fil-bahar b'magna Yamaha 50HP, l-Awtorita' harget certifikat gdid skont ma jipprovdi r-Regolament 16(2) tal-L.S. 499.52².

KUNSIDERAZZJONIJIET LEGALI

Illi qabel il-Qorti tghaddi biex tagħmel il-kunsiderazzjonijiet tagħha rigward l-imputazzjonijiet per se addebitati fil-konfront tal-imputat, il-Qorti ser tghaddi biex tagħmel numru ta' kunsiderazzjonijiet generali u ohrajn ta' dritt.

¹ a fol. 369

² a fol 364 u 367

Preliminari³

Din hija Qorti ta' Gudikatura Kriminali. Quddiemha persuna jew persuni jigu mixlija li wettqu reati kriminali. Il-Qorti hija adita bl-imputazzjonijiet li jingiebu quddiemha u li jkunu maghmula mill-Prosekuzzjoni. Hemm limitu kemm il-Qorti tista' tkun flessibbli fir-rigward tal-interpretazzjoni tal-imputazzjonijiet li jingiebu quddiemha.

Għalkemm verament li l-komparixxi li fuqha hemm l-imputazzjonijiet hija ritenuta bħala *un avviso a comparire*, l-imputazzjonijiet huma dejjem ta' indoli penali. Ir-regoli tal-procedura ma jistgħux jigu interpretati b'mod wiesa' tali li l-parametri tal-azzjoni penali jigu spustati jew mibdula. Altrimenti d-difiza ma tkunx tista' tiddefendi ruħha kif jixraq.

Quddiem din il-Qorti jekk persuna tinstab ġatja teħel piena. Jekk ma tinstabx ġatja tigi meħlusa mill-imputazzjonijiet dedotti. Il-valutazzjoni dwar jekk persuna tkunx ġatja jew le tiddependi dejjem fuq il-provi li jingiebu quddiemha (u quddiem ebda post jew *medium ieħor*) u l-istess valutazzjoni hija marbuta mal-imputazzjonijiet kriminali li jkunu gew miktuba u prezentati quddiemha mill-Pulizija Ezekuttiva jew skont kif ikunu gew mizjuda jew mibdula fl-istadju opportun - u dejjem mhux aktar tard minn meta l-Prosekuzzjoni tkun iddikjarat il-provi tagħha

³ Il-Qorti qegħda tibbaza din l-ewwel parti fuq l-ispjega li ta l-kolleġa l-Magistrat Aaron Bugeja fil-kawza il-Pulizija vs Joseph Calleja et. deciza fil-5 ta' Frar 2016

magħluqa. Altrimenti jekk ma jkunx hekk l-akkuzatur ikun jiista' jbiddel il-parametri tal-azzjoni penali skont meta jidhirlu u skont l-andament ta' dak li jkun qed isehħ jew li jkun irrizulta matul il-kors tal-process penali.

Għalkemm hemm element ta' flessibilita' provdut minn certu gurisprudenza fir-rigward tal-procedimenti quddiem dawn il-Qorti ta' gurisdizzjoni limitata, din il-flessibilita' trid tkun tali li ma tkunx ta' pregudizzju għall-proceduri penali u għad-drittijiet tad-difiza.

Is-setgħat ta' din il-Qorti u r-rimedji li din il-Qorti tista' tagħti f'kull kaz huma limitati u ristretti għal dawk li huma previsti mil-Ligi u fil-Ligi. Din il-Qorti ma għandhiex is-setgħa, ossia *carte blanche* li tiddeċiedi kif trid u tipprovdi kull rimedju li jidħlilha f'moħħha jew li trid jew li tkun tixtieq tagħti. Il-provvedimenti tagħha huma limitati għal dawk provduti fil-Kodici Kriminali.

Din il-Qorti ma tistax tieħu post jew tissostittwixxi l-Qorti Civili kompetenti jew tagħti rimedji ta' natura civili li mħumiex previsti mill-Kodici Kriminali bħala li jistgħu jigu emanati minn Qorti ta' Gudikatura Kriminali.

F'kull kaz pero', stante li din hija Qorti ta' Gudikatura Kriminali hija marbuta bit-termini tal-imputazzjoni skont kif spjegat aktar 'il fuq. Aktar minn hekk quddiemha huwa dmir tal-Prosekuzzjoni li tipprova l-kaz tagħha skont kif proferit fl-imputazzjoni kontestata sal-grad ta' konvinciment morali u sufficjenza probatorja lil hinn

minn kull dubju dettat mir-raguni. Mill-banda l-oħra jekk id-difiza tagħzel li tressaq xi provi jew sottomissionijiet kif sar f'dan il-kaz, huwa bizzejed għad-difiza li tikkonvinci lill-Qorti bit-tezi tagħha fuq bazi ta' konvinciment morali li jistrieh fuq bilanc ta' probabilita' u f'kaz li dan iseħħ, u l-Qorti ma tkom iż-żebbu moralment konvinta li l-Prosekuzzjoni laħqet il-grad ta' prova rikjesta minnha, allura l-Qorti trid tillibera lill-imputat.

Dawn huwa principji kardinali li jsawru l-procediment penali Malti. Jogħgbuna jew ma jogħgbunieħ, dawn huma wħud mir-regoli bazilari li jistrieh fuqhom il-procediment penali Malti.

Biss din il-Qorti ma tistax tieqaf hawnhekk. Hija marbuta li tiggudika dan il-kaz skont l-akkuza li giet magħmula mill-Prosekuzzjoni kontra l-imputat u ma tistax tbiddel hi bis-setgħa tagħha stess il-parametri tal-kawza intrapriza mill-Prosekuzzjoni u tiddeċiedi kif jiftlilha jew tmur lil hinn mill-imputazzjoni prezentata lilha mill-Prosekuzzjoni.

Oneru tal-Prosekuzzjoni

Huwa l-oneru tal-Prosekuzzjoni li tressaq l-ahjar provi sabiex tikkonvinci lill-Qorti li l-akkuzi addebitati lill-imputat huma veri u dan ghaliex kif jghid il-Manzini fil-ktieb tieghu **Diritto Penale** Vol. III Kap IV pagna 234, Edizione 1890:-

“Il cosi` detto onero della prova, cioe` il carico di fornire, spetta a chi accusa – onus probandi incumbit qui osservit”.

Huwa minnu, li jekk il-Qorti hija rinfaccjata b’zewg verzjonijiet konfliggenti, għandha tillibera, stante li tali kunflitt għandu jmur a beneficju tal-imputat. Pero’ huwa veru wkoll kif gie deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali fid-dsatax (19) ta’ Mejju, 1997 fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Graham Charles Ducker**:

“It is true that conflicting evidence per se does not necessarily mean that whoever has to judge may not come to a conclusion of guilt. Whoever has to judge may, after consideration of all circumstances of the case, dismiss one version and accept as true the opposing one”.

Il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fid-9 ta’ Settembru 2002 fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija v Martin Mark Ciappara** fejn spjegat x’jigri meta gudikant ikun rinfaccjat b’zewg verzjonijiet konfliggenti u cioe’ jiġi jistgħu jidher zewg affarijiet u cioe’ jew il-gudikant ikun tal-fehma li l-kaz tal-Prosekuzzjoni ma jkunx gie sodisfacentement ippruvat, u allura l-Qorti għandha tillibera, jew jekk ikun moralment konvint li l-verzjoni korretta hija wahda u mhux l-ohra, jimxi fuq dik il-verzjoni li jaccetta u jekk dik il-verzjoni tkun timporta l-htija tal-imputat jew akkuzat, allura jiddikjara tali htija u jghaddi għal piena jew għal xi provvediment iehor.

Apprezzament tal-provi fl-assjem:

Il-Qorti tissottolinea li huwa ben risaput li l-apprezzament tal-provi għandu jsir mhux biss b'mod spezzettat u individwali izda l-provi għandhom jigu analizzati flimkien fl-assjem tagħhom sabiex wieħed jara x'inferenzi jew interpretazzjoni ragjonevli u legali jista' jagħti lil dawk il-provi hekk interpretati. Ma tistax tinstab htija jew nuqqas ta' htija semplicement fuq analizi individwali jew separata tal-provi. Dawn għandhom jigu kkunsidrati kemm individwalment kif ukoll komplexivament. Dan hu appuntu l-ezercizzju li sejra tagħmel din il-Qorti, u ciee' li tezamina bir-reqqa kollha l-provi prodotti f'dan il-kaz.

KONSIDERAZZJONI LEGALI DWAR L-IMPUTAZZJONI

L-imputat jinsab akkuzat bi ksur tar-Regolament 3(1) u 16 tar-Regolamenti dwar Bastimenti Zghar (L.S. 499.52).

Id-dicitura ta' dak migħiġib kontra tieghu fic-citazzjoni li biha huwa gie notifikat tinkwadra f'dak li jiaprovd i r-Regolament 16 tal-imsemmi L.S. 499.52.

Huwa evidenti li ma jirrizultax mill-atti ksur tar-Regolament 3. Mid-dokumentazzjoni esebita mix-xhud Alice Peplow rappresentanta ta' Transport Malta, d-dghajsa S-20918 kienet registrata mal-Awtorita tat-Trasport.

Ir-Regolament 16 tal-L.S. 499.52 jipprovdi li:

"16.(1) Kull meta jkun hemm xi tibdil li bih xi dettalji minn dawk imsemmija fic-certifikat ta' registrazzjoni ma jkunux għadhom korretti, dak it-tibdil għandu jidhol fic-certifikat ta' registrazzjoni gdid tal-bastiment zghir. Is-sid jew il-kaptan tal-bastiment zghir għandu fi zmien erbat ijiem, sabiex tkun tista' ssir dik il-kontrosenjazzjoni mill-Awtorită, jagħti lura c-certifikat lill-Awtorită sabiex jigi mibdul ma' wieħed gdid.

(2) Persuna li tinsab hatja ta' reat taht dan ir-regolament tehel meta tinsab hatja, multa ta' mhux izqed minn mitt euro (€100)."

Permezz ta' dan ir-regolament l-legislatur jipprovdi perijodu ta' erbat ijiem minn meta ssir il-bidla sabiex is-sid jew il-Kaptan jikkonsenja lill-Awtorita' c-certifikat tar-registrazzjoni sabiex l-istess Awtorita' tissostittwi b'wieħed gdid li jkun jirrifletti dik il-bidla.

Mill-atti jirrizultaw dokumenti li anki qabel it-trapass ta' erbat ijiem qed issir referenza li d-dghajsa għandha magna Yamaha 50HP, imkien mill-atti ma jirrizulta meta din il-magna effettivament tqieħdet fuq id-dghajsa S-20918.

Id-difiza għandha ragun meta targumenta li l-applikazzjoni biex tinhareg polza ta' assikurazzjoni⁴ jew polza ta' assikurazzjoni jew survey⁵ huma prova biss ta' dak li jghid id-dokument imma ma

⁴ a fol 60 tal-Kawza nru 11/2018

⁵ a fol 63

humiex prova li, dakinhar li gie redatt id-dokument de quo, id-dghajsa S-20918 kienet diga' armata bil-magna Yamaha 50HP.

L-unika prova li hawn fl-atti dwar meta d-dghajsa S-20918 kellha armat fuqha din il-magna hija **fil-jum tad-19 ta' Gunju 2016.** [enfasi tal-Qorti]

Konsegwentement la l-legislatur jipprovdi erbat ijiem lis-sid ta' dghajsa sabiex jikkonsenza c-certifikat ta' registrazzjoni lill-Awtorita' sabiex din tohrog certifikat gdid bit-tibdil li jkun effettivament sar fuq id-dghajsa u galadarba mhux biss l-imputat wettaq dak mitlub fir-Regolament 16(1) tal-L.S. 499.52 entro l-perijodu stipulat, tant li c-**certifikat gdid inhareg fil-21 ta' Gunju 2018,** allura ma hawnx prova li l-imputat naqas milli jaghmel dak mitlub fir-Regolament imsemmi entro l-perijodu ta' erbat ijiem kif stipulat. [enfasi tal-Qorti] L-unika prova li hawn hija li l-imputat wettaq l-obbligu fuqu impost fir-Regolament 16(1) tal-L.S. 499.52 qabel u mhux wara t-trapass ta' erbat ijiem.

DECIDE:

Ghal dawn il-motivi l-Qorti ma ssibx lill-imputat hati u tilliberah

**Dr. Joseph Mifsud
Magistrat**